Informatienota

Datum vergadering	: 1 februari 2022
Registratienummer	: GZDGWB/2022/IN007
Portefeuillehouder	: Annet IJff
Bijlage(n)	: 1. Begrippenlijst Wet inburgering 2. Schema nieuw inburgeringsstelsel
Onderwerp	: Update nieuwe Wet inburgering december 2021

Onderwerp
Update nieuwe Wet inburgering december 2021.

Kennisnemen van
1. De meest recente ontwikkelingen rondom de implementatie van de Wet inburgering in Rivierenland:
a. Gunningen leerroutes en maatschappelijke begeleiding in het nieuwe stelsel;
b. Start werken in de geest van de nieuwe wet: de pilots;
c. Rol van Regio Rivierenland;
d. Start in 2022: kennismaken met partners.

Inleiding
De ingangsdatum van de nieuwe Wet inburgering is, nadat deze een aantal keer is uitgesteld, naar verwachting 1 januari 2022. Gemeenten in Rivierenland werken op dit moment samen aan de implementatie van deze wet. Graag informeren we u over de veranderopgave Inburgering en de laatste stand van zaken in Rivierenland.

Achtergrondinformatie over de nieuwe Wet inburgering
Het huidig inburgeringsstelstel is niet effectief gebleken. Minister Koolmees heeft daarom een nieuwe Wet inburgering aangekondigd. De veranderopgave inburgering leidt tot een grote stelselwijziging, met de gemeente (terug) in de hoofdrol. Zo krijgt de gemeente de taak om de intake van inburgeraars, het persoonlijk plan inburgering en participatie en de verschillende leerroutes te organiseren en coördineren. Daarnaast krijgt de gemeente ook de verantwoordelijkheid voor het financieel ontzorgen van inburgeraars gedurende de eerste 6 maanden.

Knelpunten huidig inburgeringsstelsel
Uit een evaluatie van het huidig inburgeringsstelsel is onder andere gebleken dat:
- het stelsel nu teveel op zichzelf staat. Ze mist een goede aansluiting met participatie en onderwijs;
- de aansluiting tussen voorinburgering (in het asielzoekerscentrum) en het inburgeringstraject beter kan;
- inburgeraars onvoldoende in staat zijn zelfstandig invulling te geven aan hun inburgeringstraject;
- het huidig stelsel geen positieve prikkel kent om een hoger taalniveau na te streven.

Kernboodschap

a. Gunningen leerroutes en maatschappelijke begeleiding in het nieuwe stelsel

In de raadsinformatiebrief van oktober 2021 bent u geïnformeerd over het inkoopproces van de leerroutes en de maatschappelijke begeleiding binnen de nieuwe Wet inburgering. Inmiddels zijn de aanbestedingsprocedures volledig afgerond.

Gunning B1 en Z route

De B1-route heeft als doel dat de statushouders zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen drie jaar, taalniveau B1 behalen en hun perspectief op de arbeidsmarkt vergroten. De Z-route is voor mensen voor wie de onderwijs- of B1-route buiten bereik ligt. In deze leerroute leren statushouders zelfredzaam te worden in de samenleving. Op 17 november 2021 is de aanbestedingsprocedure voor deze twee routes, inclusief bezwaartermijn, officieel gesloten. Wij kunnen u mededelen dat ROC Rivor de inschrijving heeft met de beste prijs-kwaliteitverhouding en de opdracht derhalve aan deze partij definitief gegund is.

Gunning Onderwijsroute

De Onderwijsroute is gericht op het behalen van een erkend diploma binnen Nederlands onderwijs voor een goede startpositie op de arbeidsmarkt. Deze route is een intensief traject van gemiddeld 1,5 jaar waarin statushouders tot minimaal het B1 taalniveau en waar mogelijk tot B2 niveau worden opgeleid. Eventueel worden deficiënte vakken (vakken die nog ontbreken voor de instroom in de opleiding, maar wel een vereiste zijn) aangeboden om de statushouder optimaal voor te bereiden op een vervolgopleiding. Deze opdracht gaan we eveneens beleggen bij ROC Rivor.

Gunning maatschappelijke begeleiding

Met ingang van het nieuwe jaar nemen Sociom en lokale maatschappelijke organisaties de begeleiding van statushouders voor hun rekening. Dit is het resultaat van een intensieve zoektocht naar een geschikte partij voor het uitvoeren van de wettelijke taak maatschappelijke begeleiding. In de memo van 8 december 2021 hebben wij Sociom reeds aan u voorgesteld als nieuwe aanbieder.

De maatschappelijke begeleiding bestaat uit twee opdrachten:

1. De opdracht **'praktische hulp bij huisvesting'** bestaat uit ondersteuning en begeleiding bij het regelen van praktische zaken ten aanzien van voorzieningen zoals onder andere wonen, zorg, verzekeringen, onderwijs en kennismaking met de lokale woonomgeving. Deze opdracht start direct na huisvesting van de statushouder en valt onder de verantwoordelijkheid van Sociom.
2. De opdracht **'leefomgeving ontdekken'** bestaat uit voorlichting over en doorgeleiding naar basisvoorzieningen waar zij gebruik van kunnen maken als zij een hulpvraag hebben. Dit zijn de reguliere voorzieningen in een gemeente. Daarnaast is er aandacht voor sociale en maatschappelijke participatie door toeleiding naar lokale initiatieven, sport en cultuur. Lokale (welzijns)organisaties geven invulling aan deze opdracht. We zijn op dit moment in gesprek met Welzijn West Betuwe en andere maatschappelijke organisaties over de invulling van deze opdracht en eventuele samenwerking.

VluchtelingenWerk blijft begin komend jaar nog actief in de regio om een warme overdracht te bewerkstelligen. Deze overdracht zal van februari tot april 2022 geleidelijk plaatsvinden.

b. Start werken in de geest van de nieuwe wet: pilots

Per 1 juli 2021 zijn de gemeenten in Rivierenland gaan werken in de geest van de nieuwe wet. In de Kamerbrief van 28 april 2021 heeft minister Koolmees gemeenten namelijk opgeroepen statushouders begeleiding te geven zo veel als mogelijk in de geest van de nieuwe wet. In Rivierenland zijn we daarom gestart met pilots op de brede intake, het persoonlijk plan inburgering en participatie en het financieel ontzorgen. Bij deze pilots zijn onder andere COA, Werkzaak Rivierenland, Afdeling Werk en Inkomen gemeente Buren en Vluchtelingenwerk (Oost en Zuid Nederland) betrokken. De pilots worden bekostigd uit de extra middelen die gemeenten hebben ontvangen voor de begeleiding van deze doelgroep.
Het pilotteam, bestaande uit een inburgeringsconsulent, budgetcoach, coördinator en een sleutelpersoon, is per 1 juli 2021 gestart. In de beginfase is er veel tijd geïnvesteerd in het maken van afspraken met samenwerkingspartners en gegevensuitwisseling.
Op dit moment zijn er 41 lopende trajecten brede intake, waarbij een (klein) deel in digitale vorm heeft plaatsgevonden. Tijdens de brede intake komen diverse (praktische) zaken aan de orde waarbij de inburgeringsconsulent direct dient te schakelen met andere samenwerkingspartners, zoals het wmo loket, Vluchtelingenwerk, Werkzaak of team sociaal. Daarnaast leren we van de pilots dat het belangrijk is om de brede intake al in het AZC te starten zodat de statushouders kunnen wennen aan het idee dat de gemeente vanaf het eerste moment betrokken is bij hun ontwikkeling. De ervaring leert namelijk dat dit vertrouwen schept; er is een contactpersoon binnen de gemeente waar ze terecht kunnen met vragen over de inburgering, participatie en die hen uitlegt welke mogelijkheden er zijn in de route die ze gaan volgen. In het brede intakegesprek geeft de inburgeringsconsulent uitleg over het financieel ontzorgen en waarom dit van belang is (het voorkomen van schulden en begrijpen hoe financiële regelingen in Nederland werken). De pilots lopen door in 2022 waarbij we regelmatig evalueren en daarop bijsturen indien nodig.

c. Rol van Regio Rivierenland

Met een DVO en mandaatbesluit (december 2021) stellen de gemeenten Regio Rivierenland in staat om professionals aan te nemen die de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering op zich nemen. Regio Rivierenland gaat als werkgever optreden voor de medewerkers die de begeleiding van de statushouders gaan verzorgen. Dit betreft de regiocoördinator, de budgetcoach, de inburgeringsconsulent en de sleutelpersoon. De ambtelijke uitvoering wordt hiermee geborgd.

d. Start in 2022: kennismaken met partners in het veld

Doordat alle gegunde partijen bekend zijn en de contracten voor 1 januari 2022 zijn getekend, kunnen we concluderen dat we erin zijn geslaagd om alle onderdelen van de nieuwe Wet Inburgering te borgen. In 2022 willen we de samenwerking tussen alle partijen verder uitwerken en bestendigen. Wij willen u als gemeenteraad graag uitnodigen bij de feestelijke start van de Wet Inburgering. Onder voorbehoud van de dan geldende covid-maatregelen, nodigen wij u uit voor een bijeenkomst in de Pluk te Geldermalsen op 17 februari 2022. Nadere informatie ontvangt u van uw griffie, ook indien we genoodzaakt zijn om een alternatief programma op te zetten.

Consequenties
Geen.

Financiën
N.v.t.

Communicatie
N.v.t.

Vervolg

Bijlage(n)
1. Begrippenlijst Wet inburgering
2. Schema nieuw inburgeringsstelsel.

Suggestie ter afhandeling
Voor kennisgeving aannemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
Philip Bosman	Servaas Stoop